

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.6.2010
SEC(2010) 743 final

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind existența unui deficit excesiv în Danemarca

EXPUNERE DE MOTIVE

1. APLICAREA PACTULUI DE STABILITATE ȘI CREȘTERE ÎN SITUAȚIA DE CRIZĂ ACTUALĂ

Numeroase state membre ale UE se confruntă în prezent cu deficite publice care depășesc valoarea de referință de 3% din PIB stabilită în tratat. Deteriorarea adesea gravă a deficitului și situația datoriei trebuie analizate în contextul crizei financiare mondiale și al încetirii economice fără precedent din 2008-2009. Mai mulți factori sunt în joc. În primul rând, încetinirea economică atrage după sine diminuarea veniturilor fiscale și creșterea cheltuielilor cu prestațiile sociale (de exemplu, ajutorul de șomaj). În al doilea rând, recunoscând rolul important pe care îl joacă politicile bugetare în situația economică extraordinară actuală, Comisia a propus măsuri de stimulare fiscală în Planul european de redresare economică (PERE) din noiembrie 2008, aprobat de Consiliul European în decembrie. Acest plan precizează că măsurile de stimulare trebuie să fie oportune, specifice și temporare și de asemenea diferențiate de la un stat membru la altul, în funcție de poziția fiecăruia din punctul de vedere al sustenabilității finanțelor publice și al competitivității; în plus, măsurile trebuie abandonate odată cu ameliorarea condițiilor economice. În fine, mai multe țări au luat măsuri pentru stabilizarea sectorului financiar, printre care și măsuri cu impact asupra situației datoriei sau care reprezintă un risc de creștere a deficitului și a datoriei în viitor, cu toate că o parte a costurilor aferente sprijinului guvernamental ar putea fi recuperate ulterior.

Potrivit Pactului de stabilitate și creștere, Comisia are obligația de a iniția procedura de deficit excesiv (PDE) ori de câte ori deficitul unui stat membru depășește valoarea de referință de 3% din PIB. Modificările aduse pactului în 2005 aveau obiectivul de a garanta faptul că situația economică și bugetară este pe deplin luată în considerare în toate etapele PDE. Astfel, Pactul de stabilitate și creștere constituie cadrul care sprijină politicile guvernamentale pentru o revenire rapidă la poziții bugetare solide ținând cont de situația economică și asigură așadar sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.

2. ETAPE ANTERIOARE ALE PROCEDURII DE DEFICIT EXCESIV

Articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede o procedură de deficit excesiv (PDE). Această procedură este detaliată în Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv¹, care face parte din Pactul de stabilitate și creștere.

În conformitate cu articolul 126 alineatul (2) din tratat, Comisia urmărește respectarea disciplinei bugetare pe baza a două criterii: (a) dacă raportul dintre deficitul public planificat sau efectiv și produsul intern brut (PIB) depășește valoarea de referință de 3% (cu excepția cazului în care raportul s-a diminuat în mod semnificativ și continuu și a atins un nivel apropiat de valoarea de referință, sau depășirea valorii de referință este excepțională și temporară, iar raportul rămâne apropiat de valoarea de referință); și (b) dacă raportul dintre datoria publică și PIB depășește valoarea de referință de 60% (cu excepția cazului în care

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 6. Raportul ia în considerare și documentul „Specificații privind punerea în aplicare a Pactului de stabilitate și creștere și orientări referitoare la forma și conținutul programelor de stabilitate și convergență”, aprobate de Consiliul ECOFIN la 10 noiembrie 2009, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/legal_texts/index_en.htm.

raportul se diminuează suficient și se apropie de valoarea de referință într-un ritm satisfăcător).

Articolul 126 alineatul (3) prevede că, în cazul în care un stat membru nu respectă cerințele acestor criterii sau ale unuia dintre ele, Comisia trebuie să elaboreze un raport. Acest raport „examinează, de asemenea, dacă deficitul public depășește cheltuielile publice de investiții și ține seama de toți ceilalți factori relevanți, inclusiv de poziția economică și bugetară pe termen mediu a statului membru.”

Pe baza datelor notificate de autoritățile daneze în aprilie 2010² și ținând seama de previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, Comisia a adoptat la 12 mai 2010 un raport privind Danemarca în temeiul articolului 126 alineatul (3)³.

Ulterior, în conformitate cu articolul 126 alineatul (4), Comitetul economic și financiar a formulat la 27 mai 2010 un aviz asupra raportului Comisiei.

3. EXISTENȚA UNUI DEFICIT EXCESIV

Conform datelor comunicate de autoritățile daneze în aprilie 2010, deficitul public al Danemarcei era prevăzut să atingă 5,4% din PIB în 2010, depășind astfel valoarea de referință de 3% din PIB. În raportul întocmit în temeiul articolului 126 alineatul (3), Comisia a considerat că deficitul planificat nu se situează aproape de valoarea de referință de 3% din PIB, însă depășirea prognozată a valorii de referință poate fi calificată drept excepțională, în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere. În special, el este consecința unei încetiniri semnificative a creșterii economice în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere. Potrivit previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, se estimează o creștere a PIB-ului real al Danemarcei cu 1,6% în 2010, după diminuarea drastică de 4,9% din 2009. Recesiunea din 2009 a reflectat declinul abrupt al consumului privat, al investițiilor și al exporturilor, drept consecință a crizei financiare și a recesiunii mondiale, în special a diminuării cererii din partea principalilor parteneri comerciali (Germania, Regatul Unit, Suedia și Norvegia). Deficitul din 2010 este o consecință a încetirii creșterii economice și a măsurilor de stimulare luate de autoritățile daneze în conformitate cu PERE. Cu toate acestea, depășirea prognozată a valorii de referință nu poate fi considerată temporară. Conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, deficitul va ajunge la 4,9% din PIB în 2011 dacă politicile actuale rămân neschimbate⁴. Criteriul deficitului prevăzut de tratat nu este îndeplinit.

Conform datelor comunicate în aprilie 2010 de către autoritățile daneze, datoria publică brută se situează sub valoarea de referință de 60% din PIB, și anume la 45,1% din PIB în 2010. Previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010 estimează că rata datoriei se va

² În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului, statele membre trebuie să raporteze Comisiei nivelurile planificate și efective ale deficitului public și ale datoriei de două ori pe an. Cea mai recentă notificare a Danemarcei poate fi consultată la:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/excessive_deficit/edp_notification_tables.

³ Toate documentele privind PDE pentru Danemarca pot fi consultate pe următorul site web:
http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/index_en.htm.

⁴ Previziunile bazate pe menținerea politicilor actuale iau în calcul renunțarea (parțială) la măsurile extraordinare legate de criză.

situa la 46% din PIB în 2010 și va crește la 49,5% din PIB în 2011, aflându-se încă sub valoarea de referință de 60% din PIB. Criteriul datoriei din tratat este îndeplinit.

În conformitate cu dispozițiile tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere, Comisia a analizat în raportul său și „factorii relevanți”. Conform Pactului de stabilitate și creștere, acești factori pot fi luați în considerare în etapele premergătoare deciziei privind existența unui deficit excesiv numai dacă deficitul îndeplinește dubla condiție a proximității față de valoarea de referință și a caracterului temporar. În cazul Danemarcei, această dublă condiție nu este îndeplinită. Analizați izolat, factorii relevanți în cazul de față par să fie relativ favorabili.

Avizul Comitetului economic și financiar formulat în conformitate cu articolul 126 alineatul (4) din tratat concordă cu evaluarea din raportul întocmit de Comisie în temeiul articolului 126 alineatul (3).

Pe baza raportului său întocmit în temeiul articolului 126 alineatul (3) și a avizului emis de Comitetul economic și financiar în temeiul articolului 126 alineatul (4), Comisia consideră că în Danemarca există un deficit excesiv. Avizul adoptat în acest sens de Comisie la [15 iunie 2010] este adresat Consiliului în conformitate cu articolul 126 alineatul (5). Comisia propune Consiliului să decidă în conformitate cu acest aviz, în temeiul articolului 126 alineatul (6). De asemenea, Comisia transmite Consiliului o recomandare pentru o recomandare a Consiliului adresată Danemarcei în conformitate cu articolul 126 alineatul (7), pentru a pune capăt situației de deficit excesiv.

4. RECOMANDĂRI PENTRU A PUNE CAPĂT SITUAȚIEI DE DEFICIT EXCESIV

În conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului, recomandarea Consiliului emisă în temeiul articolului 126 alineatul (7) trebuie să stabilească un termen limită de cel mult șase luni în care statul membru în cauză să întreprindă acțiuni eficiente și un termen pentru corectarea deficitului excesiv care „trebuie să se încheie în anul ce urmează după identificarea sa, cu excepția cazului în care există circumstanțe speciale”. Articolul 2 alineatul (6) din regulament implică faptul că, pentru a stabili dacă există circumstanțe speciale, trebuie să se țină seama de „factorii relevanți” examinați în raportul întocmit de Comisie în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Conform articolului 3 alineatul (4) din același regulament, Consiliul trebuie să recomande statului membru să realizeze „o îmbunătățire anuală minimă de cel puțin 0,5% din PIB ca valoare de referință, în soldul său ajustat ciclic, din care se deduc măsurile punctuale și cele temporare, pentru a garanta realizarea corectării deficitului excesiv în termenul limită prevăzut de recomandare”.

Se consideră că, în cazul Danemarcei, există circumstanțe speciale care justifică o mai mare flexibilitate în aplicarea procedurii de deficit excesiv introdusă în 2005 odată cu reforma Pactului de stabilitate și creștere. Concret, recesiunea din 2009 a reflectat declinul abrupt al consumului privat, al investițiilor și al exporturilor, drept consecință a crizei financiare și a recesiunii mondiale, în special a diminuării cererii din partea principalilor parteneri comerciali (Germania, Regatul Unit, Suedia și Norvegia). Deficitul din 2010 este o consecință a încetinirii creșterii economice și a măsurilor de stimulare luate de autoritățile daneze în conformitate cu PERE.

În acest context, este oportun să se aibă în vedere corectarea deficitului excesiv pe termen mediu, termenul limită pentru efectuarea corecției fiind 2013. Recunoscând că poziția

bugetară a Danemarcei în 2010 este rezultatul unor măsuri luate ca răspuns la criză care reprezintă 2,2% din PIB în 2009 și 1,3% în 2010, ceea ce constituie un răspuns adecvat și concordă cu principiile Planului european de redresare economică, precum și al acțiunii libere a stabilizatorilor automați, autoritățile daneze trebuie să implementeze măsurile fiscale prevăzute pentru 2010. Concret, având în vedere absența unor dezechilibre economice majore, o strategie de ajustare credibilă și sustenabilă ar însemna că în perioada 2011-2013 autoritățile daneze trebuie să asigure o ajustare structurală anuală medie de ½% din PIB, să precizeze măsurile necesare pentru corectarea deficitului excesiv până în 2013 în măsura în care condițiile ciclice permit acest lucru și să accelereze reducerea deficitului în cazul în care condițiile economice sau bugetare se dovedesc mai bune decât se estimează în prezent.

O supraveghere mai atentă în cadrul PDE, care pare necesară ținând cont și de termenul limită acordat pentru corectarea deficitului excesiv, va necesita o monitorizare periodică și în timp util a progreselor înregistrate în implementarea strategiei de consolidare fiscală pentru a asigura corectarea deficitului excesiv. În aceste condiții, ar fi util ca în versiunile actualizate ale programului de convergență al Danemarcei care vor fi întocmite între 2010 și 2013, un capitol separat să fie consacrat acestei chestiuni.

Tabel comparativ al principalelor previziuni macroeconomice și bugetare

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PIB real (variație %)	COM primăvara	1,7	-0,9	-4,9	1,6	1,8	n.a.	n.a.
	PC februarie 2010	n.a.	-0,9	-4,3	1,3	1,6	2,0	2,3
Output gap ¹ (% din PIB potențial)	COM primăvara ²	2,6	0,2	-5,1	-3,9	-2,7	n.a.	n.a.
	PC februarie 2010 ³	n.a.	0,3	-4,5	-3,9	-3,1	-2,0	-0,9
Soldul bugetului general (% din PIB)	COM primăvara	4,8	3,4	-2,7	-5,5	-4,9	n.a.	n.a.
	PC februarie 2010	n.a.	3,4	-2,9	-5,3	-4,1	-3,1	-1,8
Sold primar (% din PIB)	COM primăvara	6,3	4,8	-0,7	-3,4	-2,7	n.a.	n.a.
	PC februarie 2010	n.a.	4,8	-1,3	-3,7	-2,3	-1,2	0,3
Sold ajustat ciclic ¹ (% din PIB)	COM primăvara	3,1	3,3	0,6	-3,0	-3,1	n.a.	n.a.
	PC februarie 2010	n.a.	3,2	0,0	-2,8	-2,1	-1,7	-1,1
Sold structural ⁴ (% din PIB) (% din PIB)	COM primăvara	3,1	3,3	0,6	-2,7	-3,1	n.a.	n.a.
	PC februarie 2010	n.a.	3,2	1,4	-1,1	-1,0	-0,8	-0,3
Datorie publică brută (% din PIB)	COM primăvara	27,4	34,2	41,6	46,0	49,5	n.a.	n.a.
	PC februarie 2010	n.a.	33,4	38,5	41,8	46,2	48,3	48,1

Observații:

¹ Output gaps (deviațiile PIB) și soldurile ajustate ciclic din programe, recalulate de serviciile Comisiei pe baza informațiilor din programe.

² Pe baza unei creșteri potențiale estimate de 1,4%, 0,6%, 0,5% și respectiv 0,9% în perioada 2008-2011.

³ Pe baza unei creșteri potențiale estimate de 1,4%, 0,6%, 0,5% și respectiv 0,9% în perioada 2008-2011.

⁴ Sold ajustat ciclic, excluzând măsurile one-off și alte măsuri temporare. Măsurile one-off și alte măsuri temporare reprezintă 1,4% din PIB în 2009, 1,7% în 2010, 1,1% în 2011, 0,9% în 2012, 0,8% în 2013 și 0,0% în 2015, toate cu efect de reducere a deficitului conform celui mai recent program și 0,2% din PIB în 2010, cu efect de reducere a deficitului, conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010. Din cauza diferențelor de metodologie, măsurile one-off indicate în program nu pot fi calificate drept măsuri one-off conform definiției date de serviciile Comisiei. Conform acestora din urmă, măsurile one-off ar fi de 0,2% din PIB, cu efect de reducere a deficitului, în 2010, și zero în anii următori.

Surse:

Programul de convergență (PC); previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010 (COM); calculele serviciilor Comisiei.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind existența unui deficit excesiv în Danemarca

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 126 alineatul (6),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere observațiile prezentate de Danemarca,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, statele membre trebuie să evite deficitele publice excesive.
- (2) Pactul de stabilitate și creștere are la bază obiectivul unor finanțe publice solide ca mijloc de consolidare a condițiilor pentru stabilitatea prețurilor și pentru o creștere susținută și durabilă, care să contribuie la crearea de locuri de muncă.
- (3) Procedura de deficit excesiv (PDE) prevăzută la articolul 126 din tratat, clarificată prin Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv⁵ (care face parte din Pactul de stabilitate și creștere) prevede adoptarea unei decizii privind existența unui deficit excesiv. Protocolul privind procedura de deficit excesiv anexat la tratat prevede dispoziții suplimentare referitoare la aplicarea procedurii de deficit excesiv. Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului⁶ prevede norme și definiții detaliate de aplicare a dispozițiilor protocolului menționat.
- (4) Reforma din 2005 a Pactului de stabilitate și creștere a căutat să îi întărească eficacitatea și bazele economice, precum și să protejeze sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung. Ea a avut ca obiectiv garantarea faptului că situația economică și bugetară este pe deplin luată în considerare în toate etapele PDE. Astfel, Pactul de stabilitate și creștere constituie cadrul care sprijină politicile guvernamentale pentru o revenire rapidă la poziții bugetare solide ținând cont de situația economică.

⁵ JO L 209, 2.8.1997, p. 6.

⁶ JO L 145, 10.6.2009, p. 1.

- (5) Potrivit articolului 126 alineatul (5) din tratat, Comisia adresează Consiliului un aviz în cazul în care consideră că într-un stat membru există sau poate să apară un deficit excesiv. Luând în considerare raportul său întocmit în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din tratat și avizul emis de Comitetul economic și financiar în conformitate cu articolul 126 alineatul (4), Comisia a concluzionat că în Danemarca există un deficit excesiv. În consecință, la [15 iunie 2010], Comisia a transmis Consiliului un aviz în acest sens cu privire la Danemarca⁷.
- (6) În conformitate cu articolul 126 alineatul (6) din tratat, Consiliul trebuie să ia în considerare orice eventuale observații ale statului membru în cauză, înainte de a decide, pe baza unei evaluări globale, dacă există sau nu un deficit excesiv. În cazul Danemarcei, evaluarea globală conduce la concluziile expuse în cele ce urmează.
- (7) Conform datelor comunicate de autoritățile daneze în aprilie 2010, deficitul public al Danemarcei era prevăzut să atingă 5,4% din PIB în 2010, depășind astfel valoarea de referință de 3% din PIB. Deficitul planificat nu se situează aproape de valoarea de referință de 3% din PIB, dar depășirea planificată a valorii de referință poate fi calificată drept excepțională, în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere. În special, el este o consecință a unei încetiniri semnificative a creșterii economice în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere. Conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, PIB-ul real al Danemarcei s-a contractat cu 4,9% în 2009, iar în 2010 se estimează că va crește cu 1,6%. Deficitul din 2010 este o consecință a încetinirii creșterii economice și a măsurilor de stimulare luate de autoritățile daneze în conformitate cu PERE. Cu toate acestea, depășirea prognozată a valorii de referință nu poate fi considerată temporară. Conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010, deficitul va ajunge la 4,9% din PIB în 2011 dacă politicile actuale rămân neschimbate⁸. Criteriul deficitului prevăzut în tratat nu este îndeplinit.
- (8) Conform datelor comunicate în aprilie 2010 de autoritățile daneze, datoria publică brută se situează sub valoarea de referință de 60% din PIB, și anume la 45,1% din PIB în 2010. Previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2010 estimează că rata datoriei se va situa la 46% din PIB în 2010 și va crește la 49,5% din PIB în 2011, aflându-se încă sub valoarea de referință de 60% din PIB. Criteriul datoriei din tratat este îndeplinit.
- (9) În conformitate cu articolul 2 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului, „factorii relevanți” pot fi luați în considerare în etapele premergătoare deciziei Consiliului privind existența unui deficit excesiv adoptată în conformitate cu articolul 126 alineatul (6) numai dacă este îndeplinită dubla condiție ca deficitul să rămână apropiat de valoarea de referință și ca depășirea valorii de referință să fie temporară. Această dublă condiție nu este îndeplinită în cazul Danemarcei. Prin urmare, în etapele care conduc la adoptarea prezentei decizii nu sunt luați în considerare factorii relevanți.

⁷ Toate documentele privind PDE pentru Danemarca pot fi consultate pe următorul site web: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/index_en.htm.

⁸ Previziunile bazate pe menținerea politicilor actuale iau în calcul renunțarea (parțială) la măsurile extraordinare legate de criză.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

În urma unei evaluări globale rezultă că în Danemarca există un deficit excesiv.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Regatului Danemarcei.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele
[...]